

Wychowanie i Dyscyplina

Nauczyc dziecko, żeby zachowywało się w społecznie akceptowany sposób, to trudne zadanie, ale jest to jeden z warunków jego prawidłowego rozwoju. Nagrody, nakazy i zakazy muszą być dostosowane do wieku dziecka. Nie ma jednej bezwzględnie słusznej metody wychowawczej. Zdaniem psychiatrów dziecięco-młodzieżowych można sformułować podstawowe wskazówki, które wytyczają ogólną linię postępowania.

Dzieci zwykle starają się zadowolic swoich rodziców. Madry rodzic potrafi w procesie wychowawczym wykorzystać dziecięcą potrzebę rodzicielskiej aprobaty.

Zadowolenie i aprobata okazywane dziecku, gdy się dobrze zachowuje, powodują, że chce ono powtarzać właśnie te zachowania, które sprawiają rodzicom przyjemność. Im młodsze jest dziecko, tym łatwiej także zapobiegać jego niewłaściwemu zachowaniu. Jeśli konsekwentnie wyraża się dezaprobatą za każdym razem, gdy małe dziecko robi coś złego, ryzykownego czy niesympatycznego, to wzrasta prawdopodobieństwo uniknięcia kłopotów wychowawczych z nastolatkiem.

Korygowanie złego zachowania dziecka musi być dla niego jednoznaczne, zrozumiałe i nie wywoływać poczucia krzywdy, gdyż dziecko ani przez chwilę nie może wątpić, że jest kochane, a rodzice mają dobre intencje.

Dziecko często po prostu robi matce i ojcu na złość, od rodziców wymaga się jednak, by zachowywali wtedy spokój i opanowanie. Ostre "NIE WOLNO!" odniesie skutek, gdy maluch wbiega na jezdnię pełną przejeżdżających samochodów, ale wrzaskiem nie uspokoi się tego samego dziecka, gdy płacze ono z powodu tylko znanych powodów. Starszemu dziecku należy jasno sprecyzować, co mu wolno, a czego nie wolno, przy czym nakazy i zakazy mają być przez rodziców ustalane wspólnie i potem konsekwentnie przez matkę i ojca egzekwowane.

We współczesnej rzeczywistości stykamy się z różnymi kulturami, obyczajami, a tym samym i różnymi postawami rodzicielskimi. Tak naprawdę każda rodzina ma odmienne oczekiwania wobec dzieci.

Niektórzy rodzice pozostawiają dziecku całkowitą swobodę, podczas gdy inni regulują rytm jego dnia ścisłym harmonogramem. Jest oczywiste, że stanowiska dzieci i rodziców bywają różne, a wtedy potrzebna jest szczerą rozmowa, w której także dzieci będą miały równoprawny głos. W ostateczności jednak to rodzice są odpowiedzialni za ustalenie regul i zasad obowiązujących w rodzinie.

Złemu zachowaniu łatwiej jest zapobiec, zanim do niego dojdzie, niż później je korygować.

Lepiej w bezpiecznym miejscu trzymać łatwo tłukące się i cenne przedmioty, niż karać dziecko za to, iż coś zniszczyło. Naturalną u dziecka ciekawość trzeba podsycać, ale jednocześnie kierować ją w stronę zajęć, które są interesujące, pozytywne, a niczym nie zagrażają - jak układanie klocków i puzzli, rysowanie, czytanie.

Korygowanie niepożądanych zachowań to jeden ze sposobów wytwarzania w dziecku niezbędnej w dorosłym życiu samokontroli, poczucia odpowiedzialności i szacunku dla innych.

Zdolność kontrolowania własnego postępowania nie bierze się z niczego, ani nie pojawia się nagle. W procesie nabywania samokontroli dziecko potrzebuje rodzicielskiego wsparcia i przewodnictwa. Zdolność panowania nad sobą zaczyna się manifestować w wieku około sześciu

lat. Przy aktywnej pomocy rodziców wzmacnia się przez cały okres szkolny. Wprawdzie dla nastolatków charakterystyczna jest skłonność do eksperymentowania i buntu, to jednak większość z nich przechodzi ten okres w miarę bezkonfliktowo i wyrasta na odpowiedzialnych ludzi, zwłaszcza gdy od dzieciństwa działały na nich pozytywne bodźce wychowawcze.

Metody wychowawcze oraz oczekiwania wobec dzieci przekazywane są w rodzinach z pokolenia na pokolenie.

Jeżeli są kłopoty wychowawcze z dzieckiem, warto zasięgnąć fachowej porady. Osoby zajmujące się problemami rozwojowymi dzieci i młodzieży pomagają rodzicom lepiej zrozumieć, jak się rozwija i w jaki sposób rozumuje dziecko. Prawdopodobnie zasugerują też zmiany w dotychczas stosowanych przez rodziców sposobach korygowania niepożądanych zachowań. Cierpliwość i konsekwencja rodziców, a gdy trzeba pomoc specjalistów, ułatwia proces socjalizacji dziecka, które ma trudności z akceptacją i nabywaniem społecznie aprobowanych zachowań.